

Asukasbudjetoinnin toteutuksen suunnitelma ja aikataulu sekä asukasbudjetoinnin teemojen hyväksyminen vuosille 2025-2026

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 274
939/02.02.02/2024

Valmistelija: hyvinvointikoordinaattori Heidi Suominen, hallintojohtaja Suvi Posio, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Asukasbudjetti

Osallistuva budjetointi eli asukasbudjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat otetaan mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon, eli asukkaat ovat mukana päättämässä kaupungin taloutta koskevista asioista.

Tavoitteena on syventää demokratiaa, kehittää osallisuutta ja entistä vahvempia yhteisöjä ja tehdä julkisista budjeteista oikeudenmukaisempia ja tehokkaampia. Asukasbudjetointia voidaan käyttää monissa erilaisissa tilanteissa, monenlaisten tarpeiden ja ongelmien ratkaisemisessa. Sitä voidaan hyödyntää, kun suunnitellaan ja tehdään päätöksiä esimerkiksi investoinneista tai palveluista. Sen toteuttamiseen ei ole olemassa yhtä ainoaa oikeaa menetelmää, vaan sitä voidaan toteuttaa monin eri tavoin.

Raisiossa osallistuva budjetointi kulkee nimellä asukasbudjetti.

Raision kaupungin ensimmäinen asukasbudjetti 2023-2024

Raision kaupunginvaltuusto hyväksyi osana vuoden 2023 talousarviota asukasbudjetoinnin käyttöönoton. Talousarviossa varattiin 50.000 euron määräraha asukasbudjetille vuodelle 2023. Raision kaupungin ensimmäinen asukasbudjetoinnin prosessi toteutettiin vuoden 2023 aikana. Asukasbudjetoinnin työkaluksi valikoitui Maptionnaire-alusta. Kaupunginhallitus hyväksyi asukasbudjetoinnin teemat kokouksessa 17.04.2023 § 138, jotka olivat

1. Asuinalueiden kehittäminen ja eriarvoisuuden vähentäminen
2. Kestävyys ja ekologisuus
3. Hyvinvointi, aktiivisuus ja osallisuus
4. Raision kaupunki 50-vuotisjuhlavuosi

Kaupunkilaiset äänestivät 17 ideaa toteutukseen. Toteutuksia on tehty niin vuoden 2023 aikana kuin osana Raision kaupungin juhlavuotta 2024.

Raision kaupungin asukasbudjetti 2025-2026

Asukasbudjetoinnin 2025-2026 prosessin kehittämistä ja suunnitelmaa on valmisteltu vuoden 2024 aikana ASBU-työryhmässä, joka koostuu kaupungin johtavista viranhaltijoista ja eri toimialojen asiantuntijoista. Kehittämistyötä on tehty ensimmäisen asukasbudjetointi-prosessin oppien, palautteiden ja kehittämissuositusten pohjalta sekä Lahden kaupungin osallistuvan budjetoinnin asiantuntijoita konsultoiden.

Teema

Asukasbudjetti 2025-2026 kehittämistyötä ja prosessia on käyty läpi kaupungin johtoryhmässä.

Raision asukasbudjetille 2025-2026 on hyte-johtoryhmässä 11.6.2024 suunniteltu kaupungin strategiaan vahvasti pohjaava pääteema kuntalaisten ideoinnin tueksi:

- Lapset ja nuoret sekä ylisukupolvisten kohtaamisten mahdollistaminen

Asukasbudjetti 2025-2026 kohdennetaan koko Raision alueelle. Asukasbudjettiin on määritelty valmiit arviointikriteerit ideoinnin tueksi, sekä organisaation sisäiset koulutukset sekä vastuut ideoiden ja ehdotusten toimivalle käsittelylle.

Prosessi

Asukasbudjetoinnin toteuttamisessa tulee varata tarpeeksi aikaa sekä ideoiden keruulle, ehdotusten käsittelylle ja toteutukselle. Tämän vuoksi ideoiden keruu toteutetaan joka toinen vuosi.

Asukasbudjetoinnin prosessi etenee siten, että vuoden 2024 ja tammikuun 2025 aikana toteutetaan sisäiset koulutukset, päivitetään asukasbudjetoinnin sivusto sekä ideoiden jättämisen kysely.

Ideoiden keruu tapahtuu 27.1.-29.2.2025 välillä monikanavaisesti sekä saavutettavuus- ja yhdenvertaisuusnäkökulmat huomioiden. Kyselyyn vastaaminen on mahdollista mm. ruudunlukijan avulla.

Kuntalaisia osallistetaan ideoimiseen muuan muassa kaupungin verkkosivuilla olevan asukasbudjetoinnin-sivuston ja somekanavien kautta, sisäisten ja ulkoisten yhteistyöverkostojen kuten toimialojen, maahanmuuttokoordinaattorien, koulujen ja oppilaitosten, vaikutustoihimielimien, seurakunnan, järjestöjen ja Varhan kotihoidon sekä sosiaalipalveluiden kautta, sekä järjestämällä kohtaamisen-tilaisuuksia Raision alueella, joissa on saatavana digiapua. Näistä tilaisuuksista on saatu positiivista kokemusta jo ensimmäisen asukasbudjetti-kierroksen aikana.

Kohtaamisen-tilaisuuksia on suunniteltu järjestettäväksi niin nuorille, maahanmuuttajataustaisille kuin ikääntyvälle väestölle muun muassa eri kohtaamispaikoissa. Kohtaamisen-tilaisuuksia järjestetään ideointivaiheen aikana.

Tällä asukasbudjetti-kierroksella toteutetaan myös yhteiskehittämisen työpajat kaupunkilaisille yhdessä Raision kaupungin asiantuntijoiden kanssa 31.3.-13.4.2025 välisenä aikana.

Ideoista valittujen ehdotusten äänestys toteutetaan 28.4.-18.5.2025, ja äänestyksessä voittaneet ideaehdotukset julkistetaan toukokuun loppuun mennessä. Eniten ääniä saaneet ehdotukset toteutetaan vuosien 2025 ja 2026 aikana. Toteutettavat ehdotukset tuodaan myös tiedoksi kaupunginhallitukselle äänestyksen päättymisen jälkeen.

Asukasbudjetti osana talousarvioprosessia

Raision asukasbudjetti on saatu jatkuvaksi prosessiksi ja yksiin talousarvioaikataulun kanssa. Ideoiden keruu ja ehdotusten äänestys toteutetaan joka toinen vuosi alkuvuoden aikana siten, että toteutettavat ehdotukset ovat selvillä talousarvion laatimiseen mennessä. Ehdotusten toteutus tapahtuu aina seuraavan talousarviovuoden aikana, jolloin myös toteutukselle on varattu riittävästi aikaa. Kun hankkeet on saatu vuoden

aikana toteutettua, järjestetään taas seuraavana vuonna uusi ideoiden keruu ja äänestys.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus Kaupunginhallitus

1. merkitsee tiedokseen asukasbudjetoinnin toteutuksen suunnitelman ja aikataulun 2025-2026
2. hyväksyy asukasbudjetin teeman vuosille 2025-2026
 - Lapset ja nuoret sekä ylisukupolvisten kohtaamisten mahdollistaminen

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.